

Ministerstvo spravedlnosti
České republiky

DOHLEDOVÝ BENCHMARK MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI

Č. 1/2025

DOHLEDOVÝ BENCHMARK Č. 1/2025

k plnění informační povinnosti insolvenčního správce podle § 283 odst. 4 insolvenčního zákona

OBLAST A RELEVANTNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVA

Oblast	<ul style="list-style-type: none">- insolvenční správci- výkon funkce a činnosti insolvenčního správce
Relevantní právní úprava	<ul style="list-style-type: none">- § 36 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.- § 283 odst. 4 zákona č. 182/2006 Sb.- § 7 písm. g) vyhlášky č. 121/2019 Sb.

PŘEHLED

1. Úvod

Ministerstvo spravedlnosti, odbor insolvenční (dále jen „*ministerstvo*“ či „*orgán dohledu*“) coby správní orgán příslušný k výkonu dohledu nad insolvenčními správci a hostujícími insolvenčními správci podle § 36 zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích (dále jen „*ZIS*“), se v rámci své činnosti opakovaně setkalo s problematickým přístupem některých insolvenčních správců k plnění ex post (následné) informační povinnosti o dovršeném zpeněžení věci z majetkové podstaty podle § 283 odst. 4 insolvenčního zákona.

Vzhledem k tomu, že se jedná o otázku přímo související s potenciálním projednáním přestupku spočívajícího v závažném porušení povinnosti stanovené insolvenčním zákonem podle § 36b odst. 1 písm. i) ZIS, vydává orgán dohledu za účelem zvýšení transparentnosti své praxe tento benchmark.

2. Právní úprava

Podle § 36 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), (dále jen „*IZ*“ nebo „*insolvenční zákon*“) „*Insolvenční správce je povinen při výkonu funkce postupovat svědomitě a s odbornou péčí; je povinen vyvinout veškeré úsilí, které lze po něm spravedlivě požadovat, aby věřitelé byli uspokojeni v co nejvyšší míře. Společnému zájmu věřitelů je povinen dát při výkonu funkce přednost před zájmy vlastními i před zájmy jiných osob.*“

Podle § 283 odst. 4 IZ „*Kopie písemností, které dokládají zpeněžení majetkové podstaty a podmínky, za kterých ke zpeněžení došlo, předloží insolvenční správce insolvenčnímu soudu k založení do insolvenčního spisu neprodleně poté, co došlo ke zpeněžení.*“

Podle § 7 písm. g) vyhlášky č. 121/2019 Sb., o materiálním vybavení a standardech výkonu funkce insolvenčního správce „*Požadavkem na plnění povinností insolvenčního správce postupovat při výkonu funkce svědomitě a s odbornou péčí, vyvinout veškeré úsilí, které lze po něm spravedlivě požadovat, aby věřitelé byli uspokojeni v co nejvyšší míře, a dát při výkonu funkce přednost společnému zájmu věřitelů před zájmy vlastními i před zájmy jiných osob je nakládat transparentně s majetkovou podstatou a spravovat ji a nakládat s ní způsobem, který nevede ke snížení uspokojení věřitelů nebo k poškození oprávněných zájmů dlužníka.*“

3. Stanovisko orgánu dohledu

Ustanovení § 283 odst. 4 IZ bylo do insolvenčního zákona včleněno novelou č. 294/2013 Sb., přičemž podle důvodové zprávy je toto ustanovení „*dalším posílením prvků transparentnosti a předvídatelnosti insolvenčních procesů, tentokrát prostřednictvím veřejné kontroly procesu zpeněžování majetkové podstaty zveřejněním písemností, jež se tohoto procesu týkají, v insolvenčním rejstříku.*“

Jedná se o samostatně stojící obecné pravidlo platné pro všechny způsoby zpeněžení majetkové podstaty podle insolvenčního zákona. Jeho dikce zřetelně hovoří o povinnosti předkládat **všechny relevantní písemnosti, které dokládají postup insolvenčního správce při zpeněžování majetkové podstaty v celém svém rozsahu.** Zákon přitom povazuje insolvenčního správce ke splnění této povinnosti „*neprodleně*“ poté, co ke zpeněžení došlo.

Insolvenční správce je proto povinen neprodleně po dovršení zpeněžení věci náležející do majetkové podstaty předložit insolvenčnímu soudu k založení do insolvenčního spisu dlužníka a zveřejnění v insolvenčním rejstříku veškeré podstatné písemnosti dokládající průběh zpeněžení, a to v rozsahu poskytujícím kompletní přehled o všech úkonech, které ke zpeněžení vedly, a to včetně podmínek, za kterých bylo zpeněžování provedeno. Jenom tak bude naplněn účel ustanovení, kterým je umožnit veřejnou kontrolu procesu zpeněžení.

Mezi zveřejňované dokumenty by měly, mimo jiné, náležet zejména tyto:

- Smlouva, kterou došlo ke zpeněžení (zejm. tedy kupní smlouva), veškeré relevantní pokyny zajištěného věřitele a souhlasy věřitelů dalších v pořadí, smlouvy se zprostředkovateli zpeněžení (dražebníkem, soudním exekutorem, realitním zprostředkovatelem apod.), dražební vyhlášky, protokoly o vydražení, písemnosti prokazující podmínky a průběh veřejné soutěže o nejvýhodnější nabídku, výběrového řízení a další dokumenty obdobné povahy.
- Obzvláště v případě prodeje mimo dražbu (§ 289 IZ) je nutné doložit i písemnosti prokazující relevantní okolnosti inzerce, a to za účelem umožnění kontroly naplnění podmínky přiměřeného tržního dosahu nabídky. Půjde o písemnosti dokládající existenci inzerce na konkrétních webových portálech včetně kompletního znění zveřejněných informací a písemnosti prokazující časové období zveřejnění inzerce.
- Další relevantní písemnosti, které se insolvenčnímu správci jeví jako podstatné pro naplnění účelu § 283 odst. 4 IZ. Zejména se bude jednat o relevantní části komunikace s vážnými zájemci v situacích, došlo-li následně ke zpětvzetí nejvyšší nabídky, nebo byly-li dohodnuty specifické podmínky zpeněžení či převzetí věci. Rovněž může být vhodné zakládat do insolvenčního spisu ke zveřejnění relevantní části komunikace se zájemci zejména v případech, byla-li nabídka některých z nich zveřejněna v insolvenčním rejstříku.

V případě existence obav o zmaření postupu v insolvenčním řízení zveřejněním některého z relevantních dokumentů je nutno postupovat podle § 423 odst. 2 IZ. Tento postup však musí být náležitě zdůvodněn.

Důsledným plněním § 283 odst. 4 IZ insolvenční správce v určité míře předejde procesním obstrukcím a obviněním z protiprávního jednání jeho osoby plynoucím z informačního deficitu insolvenčního spisu o proběhlém zpeněžení, které často vedou k nutnosti realizace dohlédací činnosti insolvenčního soudu (§ 11 odst. 2 IZ) nebo dohledových pravomocích Ministerstva spravedlnosti podle § 36 odst. 3 a 4 ZIS.

4. Závěr

Insolvenční správce je povinen důsledně plnit informační povinnost podle § 283 odst. 4 IZ tím, že **neprodleně po dovršení procesu zpeněžování konkrétní věci z majetkové podstaty dlužníka předloží insolvenčnímu soudu ke zveřejnění v insolvenčním rejstříku veškeré relevantní dokumenty vztahující se k dovršenému zpeněžení, a to v rozsahu poskytujícím kompletní přehled o všech úkonech, které ke zpeněžení vedly, a to včetně podmínek, za kterých bylo zpeněžování provedeno.**

Upozornění

Informace obsažené v tomto materiálu vyjadřují právní názor odboru insolvenčního Ministerstva spravedlnosti coby útvaru funkčně příslušného k výkonu dohledové působnosti ministerstva nad insolvenčními správci a hostujícími insolvenčními správci. Tento materiál byl zpracován v rámci dobré správní praxe, a to za účelem zvýšení právní jistoty adresátů relevantních právních norem, jakožto i zvýšení transparentnosti a předvídatelnosti výkonu dohledových pravomocí Ministerstva spravedlnosti. Názory obsažené v tomto materiálu se vztahují k dohledové praxi Ministerstva spravedlnosti a nejsou právně závazné; soudy, jiné orgány veřejné moci a ministr spravedlnosti coby orgán rozhodující ve vybraných řízeních ve druhém stupni mohou zaujmout jiný názor. Postup v souladu s tímto materiálem bude orgánem dohledu obecně považován, v mezích okolností konkrétního posuzovaného případu, za postup v souladu s relevantními právními předpisy.

V Praze dne 27. ledna 2025

Mgr. Jan Benýšek
ředitel odboru insolvenčního